

[Rahbæk Møller]

pengene skulle gå til naturvidenskab og tilgrænsende områder. Jeg ser, det står ikke i bemærkningerne; jeg vil godt have bekræftet, at det også drejer sig om humaniora og meget andet. Det var det ene spørgsmål. Så læser jeg, at pengene skal bruges på områder, hvor forskningen kan få betydning for landets økonomiske udvikling i videste forstand. Der er jeg nødt til at gentage spørgsmålet, som jeg stillede tidligere, og som jeg ikke regnede med at ministeren kunne besvare, men jeg regner med, at nogen kan besvare det, nemlig: Hvis valget var mellem Rasmus Rask og Niels Bohr, hvem var det så, der skulle have pengene, fordi det har størst betydning for landets økonomiske udvikling i videste forstand? Efter min mening er passussen meningsløs. Ministeren har skrevet den, så må han da have en mening med den. Hvad er meningen?

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes, det var godt at høre, at ministeren var så åben for diskussion om selve udmøntningen af loven i detaljer, når fonden bliver etableret. Det synes jeg lover godt for det kommende samarbejde, men jeg synes, det var ejendommeligt, at ministeren ikke forstod min kritik af det, der stod i bemærkningerne. Jeg vil da gerne præcisere lidt nærmere, hvad det var, jeg mente. Ministeren talte meget om, at fondens udmøntning skulle være højt hævet over sektorinteresser, over regionale interesser og over de smålige danske misundelse, som kryber ind alle steder. Det med de 4-6 institutter var bare et rent regneeksempel, man var kommet frem til ved at have set, hvor meget et institut koster, og hvor mange penge man har, og så dividerer man, og så får man 4-6 institutter, men så enkelt er det jo ikke, hr. minister. Hvis man læser lidt videre i bemærkningerne til lovforslaget, så står der udtrykkeligt:

»Det må forudsættes, at fonden placerer de fleste af sine institutter nær bestående forskningsinstitutioner, herunder universiteter, højere uddannelsesinstitutioner og sektorforskningsinstitutioner. Der kan blive tale om leje af lokaler og om samarbejde om udstyr. Det forventes, at fondens institutter vil bidrage til forskeruddannelse.«

Det vil sige, at man forudser, at der bliver dannet nogle institutter, som så i øvrigt sidder side om side med folk, der er ansat på eksiste-

rende universitetsinstitutter. De økonomiske vilkår, som de to personer, der sidder ved siden af hinanden, har at arbejde under, er vidt forskellige. Hvis det ikke er at invitere til misundelse, selv blandt forskere, som er dybt engageret i deres arbejde, og som næsten ikke tænker på andet end deres arbejde og næsten aldrig på deres penge! Sådan en konstruktion synes jeg vi skal prøve at undgå. Det var bare en af de ting, jeg synes vi skulle arbejde med i udvalget.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Til det sidste vil jeg bare sige, at hvis fru Elisabeth Arnold insisterer på, at pengene skal gives på en måde, så ingen bliver misundelige på andre, så der ikke er nogen, der føler sig bedre behandlet end andre, synes jeg, vi skulle opgive det hele, for så er det i eklatant modstrid med de anbefalinger, Forskningspolitisk Råd har givet. Så enkelt kan det siges. Det er også i eklatant modstrid med det, som Jens Rostrup-Nielsen siger i dag til Information. Jeg vil gerne have lov at citere, nu har jeg nemlig fået udklippet med herop. Han siger:

»Forhåbentlig er det sådan, at de bedste grundforskningsmiljøer findes på universiteterne, og dem skal vi bygge videre på. Men vi er nødt til at satse massivt på enkeltområder for at kunne hævde os på det internationale forskningslandkort.«

Vi har brugt Max Planck-institutterne som eksempel på, hvilken økonomisk størrelsesorden der bør være tale om, hvis man vil styrke grundforskningen. Sådan som systemet er bygget op i dag, kan forskningsrådene og universiteterne kun dele pengene ud i små bevillinger, og der er ikke en eneste i systemet, der har mod til at give 30-40 mio. kr. til et forskerteam på 20 personer. Derfor er det nødvendigt at gøre det på et mere overordnet plan. Derved undgår vi også strid om universiteter og fagområder.

Det synes jeg mere end noget andet viser, at den fremstilling, jeg gav, og den forklaring, jeg gav på det hele, er i fornemste overensstemmelse med Forskningspolitisk Råds formand. Den eneste forskel, der er, består i, at hvor han siger, at disse Max Planck-institutter er et eksempel, har vi i bemærkningerne skrevet, at det »forventes«.

Det skal ikke skille os ad. Jeg synes, vi skal slå fast i en betænkning, at det, der står i be-